КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

01.12.2021 № 291-П

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты, XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән» ачыкланган мәдәни мирас объектын «В.И.Щетинкин йорты, XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән» сыйфатында төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең бердәм дәүләт реестрына кертү, чикләрен, аның территориясеннән файдалану режимын һәм сак предметын раслау турында

«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын яисә җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын кертү турында карар кабул итү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2016 елның 10 июнендәге 393 номерлы карары, 2021 елның 2 сентябрендәге елгы дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай нәтиҗәсе нигезендә, боерам:

1. Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты, XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән» ачыкланган мәдәни мирас объектын «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, сыйфатында төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында Россия Федерациясе

халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Бу боерыкка 1 кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләрен расларга.

3. Бу боерыкка 2 кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясеннән файдалану режимын расларга.

4. Бу боерыкка 3 кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

5. Бу боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының «___» ____ _____ елның ________боерыгына 1 кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты **территориясенең чикләре**

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты **территориясенең картасы (схемасы)**

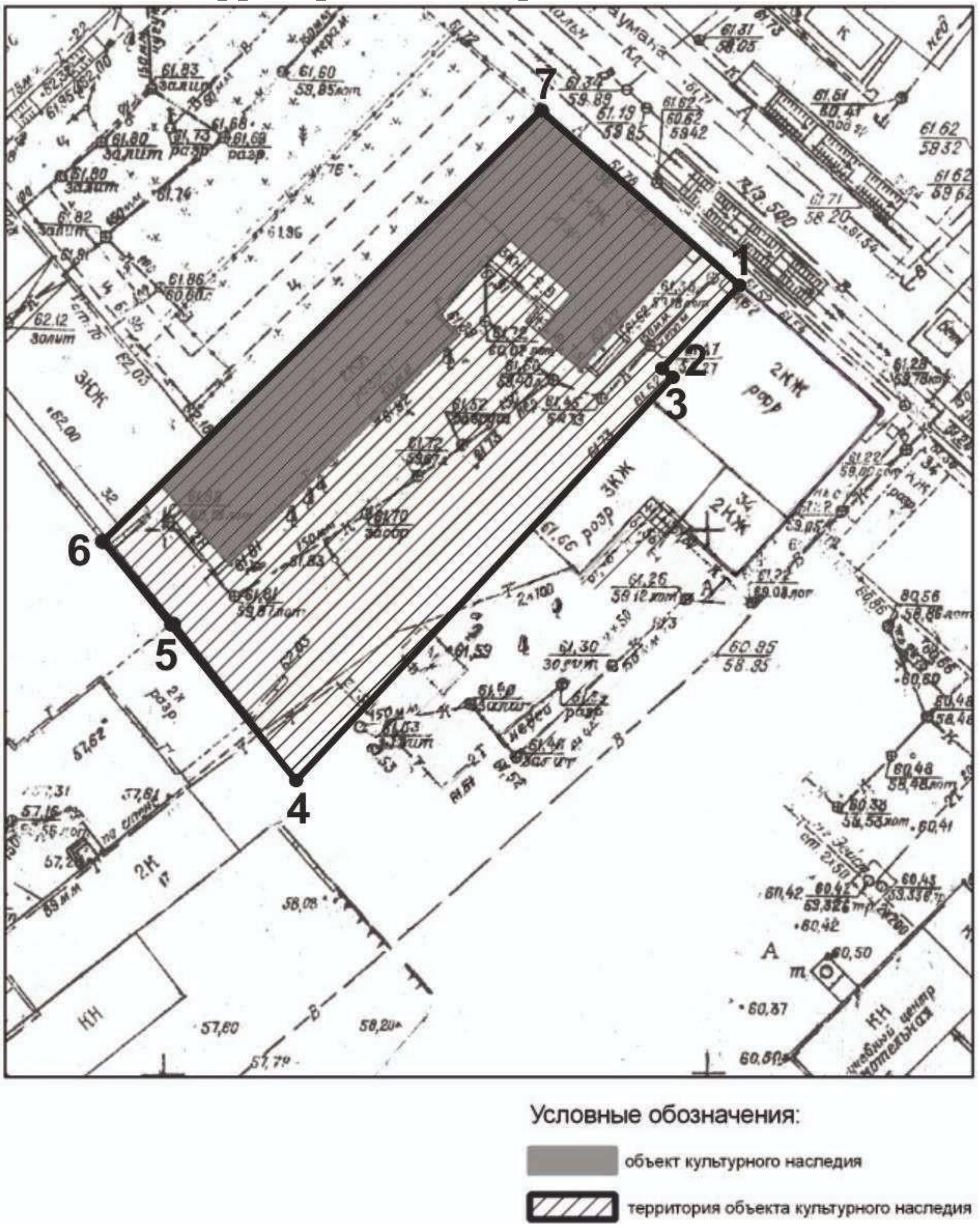

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләренең **картографик тасвирламасы**

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләре түбәндәгечә үтә:

көньяк-көнбатыш өлеш: квартал эчендәге чик буйлап (6-5-4 борылыш нокталары);

төньяк-көнбатыш өлеш: Бауман урамыннан ян чик буйлап (7-6 борылыш нокталары);

төньяк-көнчыгыш өлеш: Бауман урамы буйлап кызыл линия (7-1 борылыш нокталары);

көньяк-көнчыгыш өлеш: Бауман урамыннан ян чик буйлап (1-2-3-4 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләренең **борылыш нокталары таблицасы**

№	Ноктаның җирле координаталар системасындагы координаталары (МСК-16)	
	X	Y
1	476240.01	1304846.34
2	476232.60	1304838.27
3	476231.59	1304839.95
4	476194.37	1304805.15
5	476208.28	1304793.99
6	476216.00	1304787.53
7	476255.63	1304827.74

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының «___» ____
_____ елның ________боерыгына
2 кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясеннән **файдалану режимы**

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләрендә түбәндәгеләр **рөхсәт ителә:**

- мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкару, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалануга яраклаштыру;
- мәдәни мирас объектының сакланышын тәэмин итү таләпләренә каршы килмәгән һәм мәдәни мирас объектының заманча шартларда эшләвен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хуҗалык эшчәнлеген алып бару;
- мәдәни мирас объектын, аның үзенчәлекләрен үзгәртмичә, сак предметын тәшкил итүче функциональ файдалануның төрләре нигезендә заманча файдалануда файдалану һәм аларның җайлашуы;
- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының бөтенлеген боза торган корылмаларны һәм объектларны, шул исәптән вакытлыча, җимерү;
- гамәлдәге инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) капиталь ремонтлау, шулай ук башкарыла торган эшләр (шул исәптән динамик йогынты) мәдәни мирас объектына йогынты ясамау шарты белән инженерлык инфраструктурасының яңа объектларын җир асты юлы белән салу;
- мәдәни мирас объектын саклап калуга, алардан файдалануга һәм аларны популярлаштыруга юнәлтелгән территорияне төзекләндерү;
- мәйданчыкларда традицион материалларны (кирпеч, таш, гранит һәм башка табигый материалларны, шулай ук табигый материалларны) куллану;
- тарихи мохит элементлары характеристикаларына җавап бирә торган аерым урнаштырылган яктырту җиһазларын куллану;
- яшелләндерү: агачларны яшелләндерү, агачларны санитар кисү, яшелләндерүнең яңа элементларын утырту;
- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура-ансамбль мөнәсәбәтендә югалган тарихи элементларны (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып,

аларны торгызу өчен кирәкле җитәрлек фәнни мәгълүматлар булган очракта биналарны, корылмаларны, кече архитектура рәвешләрен, коймаларны) торгызу;

- мәдәни мирас объектының төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- кулланучылар игътибарына «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 07 февралендәге 2300-1 номерлы Федераль закон таләпләренә туры китерү өчен билгеләнгән тышкы мәгълүмат чараларын (вывескаларны) урнаштыру: эшчәнлек профиле, оешманың фирма исеме, аның урнашкан урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәве турында һәм аны теркәгән органның исеме турындагы мәгълүмат законнар нигезендә;

- тышкы мәгълүмат чаралары (вывескалар) биеклеге фриз биеклегеннән 2/3 артык булмаска тиеш, катлар тәрәзәләре арасына теге яки бу корылманы урнаштыру регламентлаштырыла.

Югарыда атап үтелгән барлык эшләр «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә башкарыла.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләрендә түбәндәгеләр **тыела:**

- капиталь төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл яисә капиталь төзелеш объектларының ансамбле территориясендәге күләм-пространство характеристикаларын арттыру; мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше яисә табигый мохитен саклау эшләреннән тыш, җир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- кондиционерларның мәдәни мирас объектының фасадларында һәм түбәсендә, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык җиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чараларын урнаштыру;

- җир өсте ысулы белән инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) үткәрү;

- киосклар, павильоннар, лапаслар, кече архитектур формалар урнаштыру, югалганнарны торгызудан тыш;

- динамик йөкләнеш тудыручы технологияләрне (бәрмәле машиналардан куллану, кривошипно-шатунлы механизмнар, чүкечләр һәм бәрмә хәрәкәтнең башка механизмнарын куллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешләргә күпсанлы машиналарны берьюлы куллану;

- мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;

- агачларны кисү, санитар кисүләрдән тыш.

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының «___» ____
_____ елның ________боерыгына
3 кушымта

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының **сак предметы**

1. Тарихи даими төзелеш структурасында шәһәр төзелеше һәм композицион характеристикалар (төзелешнең кызыл сызыкларын беркетә), тарихи урнашкан чикләрдәге территория;

2. Подваллар, антресоль катлы, ишегалды ягыннан чыгыш ясаучы ризалитлары булган ике катлы бинаның күләм-киңлек структурасы; капиталь стеналар чикләрендә бинаның планировка структурасы;

3. Конструктив схема: чын кирпеч диварлар; уемнарның чын кирпеч тоташтыргычлар; тарихи баскычларның урнашу урыны, конфигурациясе, конструкцияләре;

4. Ызанлы түбәнең тарихи конфигурациясе, биеклек тамгалары һәм түбәнең конструктив чишелеше, түбә материалы - ике катлы коңгырт түбә, су бүлеп чыгаруның тарихи системасы (тарихи материаллар буенча, хәзерге вакытта югалган);

5. Фасадларның композициясе һәм архитектур чишелеше, фасадларны бизәү:

- фасадларның бизәлеше һәм архитектур детальләре: фасадларны буяулы шома штукатурка белән бизәү. Беренче катның диварларын ясау;

- буяулы шома штукатурканың архитектура детальләрен бизәү: ак ташлы, зур, шомартылган кәрниз. Фриз һәм икенче катның тәрәзә өлешен филенкалы турыпочмаклы түшәкләр белән бизәү. Ике катлы тяга – кирпеч орнаменталь кладкасының янәшәсендәге баскычлы, киң, филенчалы-поребрик. Турыпочмаклы форманың икенче катындагы тәрәзә уемнары, профильле йөзлекләр белән уратып алынган сызыклар, алар раскреповка белән берләштерүче тягага таяна. Өске өлеше - консольләрдә күпертелгән, профильле, турыдан-туры карниз һәм аның өстендә декоратив элемент буларак акцентланган. Турыпочмаклы формадагы беренче катның тәрәзәләре. Кыса - тәрәзә төбенә таянган киң профильле йөзлек. Тәрәзә өлеше, тәрәзә тәрәзәләре һәм подвал тәрәзәләре арасында, клинчатлы тыкрыклы һәм филенкалы кысалы уемнар, уемнар белән бизәлгән; планда турыпочмаклы таш баганаларга, декоратив элементларга аркалы капкалар ясалган.

Көньяк (ян) фасад композициясе гомуми сыйфатларда төп фасад композициясен кабатлый.

*Сак предметы объектны комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкару процессында төгәлләштерелергә һәм өстәмәләр кертелергә тиеш.

Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Бауман урамы, 32 йорт адресы буенча урнашкан «В.И.Щетинкин йорты» XIX гасыр башы, 1856-1857 елларда үзгәртеп төзелгән, арх.Киливейн, төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының

САК ПРЕДМЕТЫ ТАБЛИЦАСЫ

№ п/п	**Сак предметы атамасы:**	**Төп элементларның фотофиксациясе /график материаллар**
1	2	3
1.	Тарихи даими төзелеш структурасында шәһәр төзелеше һәм композицион характеристикалар (төзелешнең кызыл сызыкларын беркетә), тарихи урнашкан чикләрдәге территория;	 Тарихи барлыкка килгән чикләрдә бина
2.	Подваллар, антресоль катлы, ишегалды ягыннан чыгыш ясаучы ризалитлары булган ике катлы бинаның күләм-киңлек структурасы; капиталь стеналар чикләрендә бинаның планировка структурасы;	 Гомум күренеш

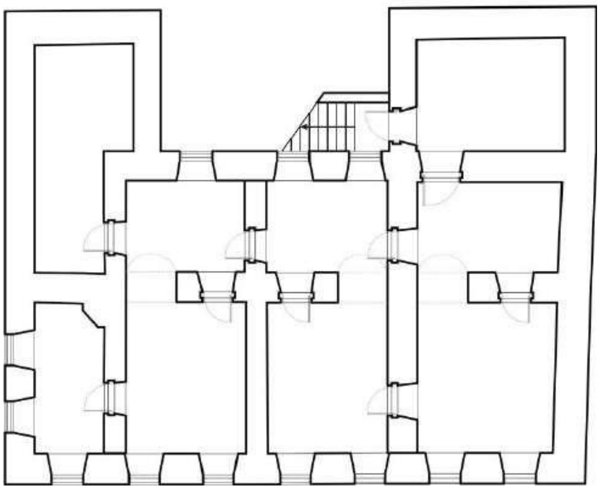

Подвал планы

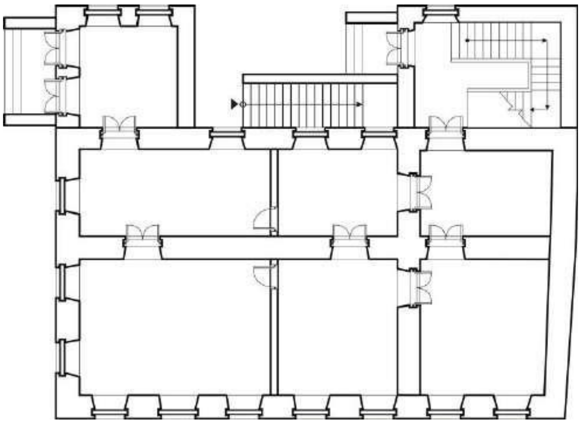

1 катның планы

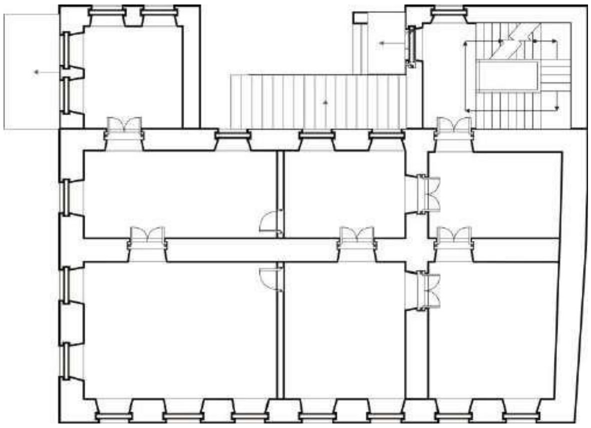

2 катның планы

Антресоль катның планы

3.	Конструктив схема: чын кирпеч диварлар; уемнарның чын кирпеч тоташтыргычлар; тарихи баскычларның урнашу урыны, конфигурациясе, конструкцияләре;	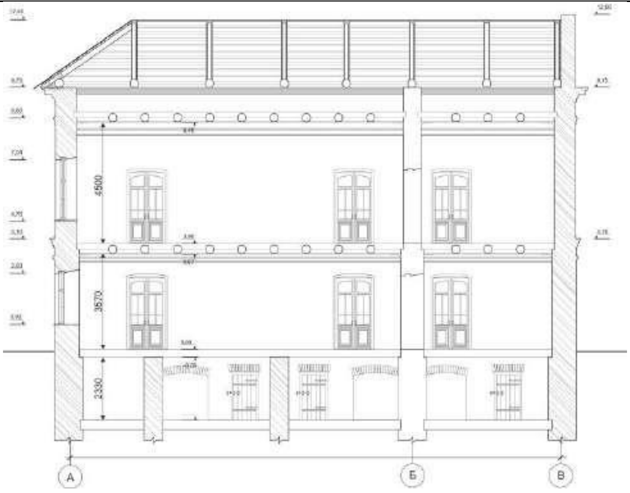 Кисем 1 катның кирпеч тоташтыргычлары Подвалның кирпеч тоташтыргычлары

4.	Ызанлы түбәнең тарихи конфигурациясе, биеклек тамгалары һәм түбәнең конструктив чишелеше, түбә материалы - ике катлы коңгырт түбә, су бүлеп чыгаруның тарихи системасы (тарихи материаллар буенча, хәзерге вакытта югалган);	Түбә
5.	Фасадларның композициясе һәм архитектур чишелеше, фасадларны бизәү: фасадларның бизәлеше һәм архитектур детальләре: фасадларны буяулы шома штукатурка белән бизәү. Беренче катның диварларын ясау; буяулы шома штукатурканың архитектура детальләрен бизәү: ак ташлы, зур, шомартылган кәрниз. Фриз һәм икенче катның тәрәзә өлешен филенкалы турыпочмаклы түшәкләр белән бизәү. Ике катлы тяга – кирпеч орнаменталь кладкасының янәшәсендәге баскычлы, киң, филенчалы-поребрик. Турыпочмаклы форманың икенче катындагы тәрәзә уемнары, профильле йөзлекләр белән уратып алынган сызыклар, алар раскреповка белән берләштерүче тягага таяна. Өске өлеше - консольләрдә күпертелгән, профильле, турыдан-туры карниз һәм аның өстендә декоратив элемент буларак акцентланган. Турыпочмаклы формадагы беренче катның тәрәзәләре. Кыса тәрәзә төбенә таянган киң профильле йөзлек. Тәрәзә өлеше, тәрәзә тәрәзәләре һәм подвал тәрәзәләре арасында, клинчатлы тыкрыклы һәм филенкалы кысалы уемнар, уемнар белән бизәлгән; планда турыпочмаклы таш баганаларга, декоратив элементларга аркалы капкалар ясалган.	Төп фасад 1 катның тәрәзә уемы 2 катың тәрәзә уемы

	Көньяк (ян) фасад композициясе гомуми сыйфатларда төп фасад композициясен кабатлый.	 Катара тяга Беркеткеч кәрниз 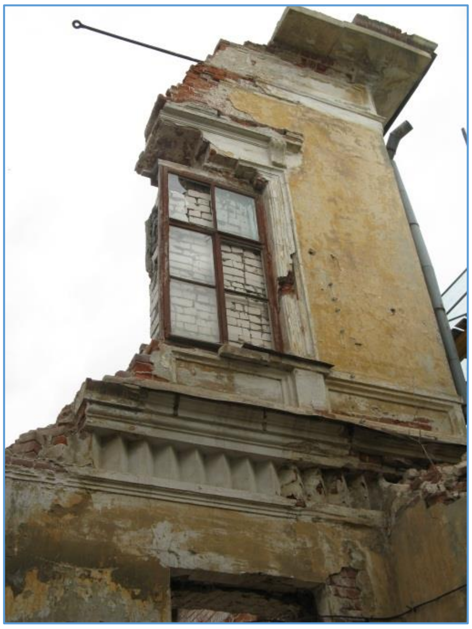 Көньяк (ян) фасад фрагменты

	Таш рустовкаланган баганаларда декоратив элементлары булган турыпочмаклы аркалы капкалар.	 Капкаларның гомум күренеше Капка фрагменты